

A TENGERPART

NAPILAP.

VI. évfolyam.

FIUME, szombat 1909. február 27.

46. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Viale del' Ospedale, Wurzer ház 1. emelet

Nyomda telephelyszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. | Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . . 12 kor. | Egy hónapra . . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos polt sorja 40 fillér.

DONÁTH IMRE †

Reszkető kézzel s könnyes szemekkel írjuk le a szomorú hírt: *Donáth Imre meghalt!* Donáth Imre nincs többé. Ma délelőtt szolítottta el őt a kérlelhetetlen halál övéinek és nagyobb családjának, a fiumei magyarságnak legnagyobb szomorúságára.

Hogy ki volt ő nekünk fiumei magyaroknak, azt rajtunk a napisajtó munkásain kívül csak azok tudják, akik napról-napra látták az ő törhetetlen magyar szívének, az ő kiapadtatlan honszeretetének megnyilatkozásait hivatali és társadalmi működésében. Csendben, zajtalanul, kérdés nélkül kellett dolgoznia, mint egy hadvezérnek, aki nem árulhatja el terveit és szándékait s mi magunk is, kiket magyar fajszeretetének egész melegével avatott be sokszor céljaiba, kénytelenek voltunk a magaslatossággal és dicsréttel hallgatni, nehogy szerénységét megbántuk és terveit idő előtt eláruljuk. Lesz még alkalmunk megírni, mi mindent tett ez a gyenge testű de erős magyar lelkű ember Fiume magyar iskolaügyének fejlesztéséért. De minden irásnál szebben s minden ércnél is maradandóbban hirdetik majd az ő érdemeit Fiume állami népoktatási intézetei, amelyek szervezete és mai állapota mindnyájunkat büszkeséggel tölt el s amelyek Donáth Imre negyedszázados működése alatt egy nemzedéket neveltek fel a magyar haza szeretének.

Kialudt a fátyla, amely előttünk világított s mi könnyes szemmel álljuk körül ravatalát. Mindnyájunknak halottja ő. Minden magyar szív halálját érdemelte ki ez a nagy, ez az igazi magyar ember. Sirjank s zokogjunk.

Donáth Imre 1859 október 19-én született Pécskán Arad megyében. Az elemi iskolákat és a gimnázium hat osztályát Aradon végezte és aztán a budapesti tanítóképzőbe iratkozott. A tanítói oklevél elnyerése után egy évig Sienában Olaszországban tartózkodott az olasz nyelv és irodalom megismerése végett. 1882 szeptember 19-én fiumei állami elemi iskolai tanítóvá nevezték ki. 1885-ben, miután időközben megszerezte a polgári iskolai tanítói képesítést, a helybeli polgári iskolához nevezték ki és nem sokára, Lengyel igazgató távozása után igazgatója lett az egyesített polgári és elemi iskoláknak, 1896-ban Berghoffer után fiumei királyi tanfelügyelővé nevezték ki s ugyanakkor a király érdemei elismerésül a koronás arany érdemkereszttel tüntette ki. 1901-ben a kormányzó tanács szervezésekor miniszteri osztálytanácsos és a kormányzóság tanügyi előadója lett, mely minőségben hatásköre a városi iskolákra is kiterjesztetett.

Donáth Imre körülbelül 8 esztendő óta szenvedett mellbajban. Mult hó 12-én, közvetlenül Apponyi miniszter ideérkezése előtt ágyba döntötte az ideai szigorú téli időjárás. A mult héten látszólag javult az állapota, úgy hogy napos időben ismét lesétált az utcára.

Négy nappal ezelőtt azonban, valószínűleg a nagy gyengeségtől, elesett a lépcsőházban s bal karját s arcát is megsértette. Ujból ágyba feküdt, a melyből többé nem kelt fel. Háziorvosa Catti dr. a beteg nagy láza s hörgő, fuldokló köhögése miatt minden beszédétől eltiltotta s senkit sem bocsátott hozzá. Ma reggel azután nagy gyengeség fogta el a beteget s röviddel tíz óra után Donáth Imre nemes szíve megszűnt dobogni.

A Fiumei Magyar Daloskör, melynek az elhunyt elnöke volt, valamint a helybeli állami népoktatási intézetek vezetői ma délután érkezteltek tartanak, az elhunytak rendezendő végtisztesség dolgában. A temetés vasárnap délelőtt 10 órakor lesz.

A pozsony-fiumei magyar színészet jövője.

(A „Nyugatm. Híradó” cikkének folytatása.)

Hivalkodás és szerénytelenség nélkül merjük állítani, hogy lapunk megalapítása első percétől kezdve folytonosan csakis a magyar színészet érdekében fáradozott, hogy a mi lapunk volt az, amely sohasem szűnt meg szerkesztőleg közrehatni a magyar színészetnek városunkban való meggyökereztetése és állandósítása érdekében. Hogy a városi közgyűlés annak idejében lelkes hazafisággal átengedte a hathónapos téli főévdatot a magyar színészetnek, ennek az előkészítésében is van némi részünk.

Minket tehát esetleg azzal vádolni, hogy a magyar színészetnek nem vagyunk az igaz barátai, csak gonoszlelkűség lehet, avagy szellemi szegénység, vagy teljes félrevezettség. Mi igenis azt akarjuk, hogy városunkban egy erős, tekintélyes jó magyar színtársulat működjék, amely művészi nivón álló előadásokat produkáljon!

Ne kellesen az embernek pirulnia amiatt, hogy a szereplők még a szerepüket sem tartják érdemesnek megtanulni, ami pedig már igazán a legnagyobb foku sértés eziránt a türelmes, ő pozsonyi közönség iránt, és hogy kénytelenek legyünk tapasztalni, hogy a társulat mindennemű művészi vezetés nélkül szűkölködik!

Tisztelet a pár kivételnek, társulatunk ezidőszerint alig mutat fel pár valamirevaló erőt, akit a művészi jelzővel lehetne illetni! Lehet ezt a dolgot jóakarattal, pajtáskodásból esetleg szépiteni, de letagadni nem lehet. Nem akarunk mi személyeskedni, ez teljesen távol áll tőlünk, erre a társulatnak egyetlen egy tagja sem szolgáltatott a legtávolabbról sem okot, sőt szívesen elismerjük azt is, hogy sok telve van a legdicsérendőbb igyekezettel, ámde, hogy amit nyujtanak, az nem oly művészi értékű, amint ezt itt Pozsonyban joggal meg lehetne kívánni, az bizonyos.

Ez így van és hogy a jövőben ne legyen így, éppen ez célja a jelen soroknak is! Tel-

*) Lásd lapunk tegnapi számát.

jesen tisztában vagyunk azzal, hogy ezidőszerint, máról-holnapra, nem lehet megváltoztatni a dolgot.

A szezon vége felé közeledik, március hónapján végén ismét eltávozik tőlünk a magyar muzsa. Az addig rendelkezésre álló idő tehát legfeljebb arra való, hogy az igazgatónak tudomására jusson az, hogy mit kíván a pozsonyi közönség és hogy addig is — amennyire csak lehetséges — orvosolja a felmerült panaszokat, különösen, ami a társulat fegyelméletlenségét, a művészi vezetést, a felvonásközök hosszúságát, stb. illeti.

Egészen őszintén meg kell mondani az igazgatónak, hogy hol a baj és mik az orvoslandók! Így különösen, hogy törekedjék arra, hogy bármiképp pár jó énekesnőre tegyen szert, mert így, ahogy most vagyunk, az valóban szegényletes állapot! A pozsonyi színpadon ezidőszerint *egyetlenegy számbavehető énekesnő nincsen!*

Szentgyörgyi Lenke csakis mint táncos-zubrett vehető tekintetbe, Balláné Csik Irén asszony a társadalmi életben lehet igen kedves, finom uriasszony, de mint primadonna még Pozsonynál sokkal, nagyon sokkal kisebb művészi kívánalmakkal bíró városokban sem állhatja meg a helyét.

Tudjuk, hogy Ballának, mint igazgatónak a nevével szemben természetesen nehéz a helyzete, az ő helyében talán más is elfogódott volna, épp ezért igaz szeretettel és teljes jóindulattal ez uton is tesszük azt meg, hogy neki ezt nyíltan megmondjuk.

A magyar színtügy érdekében cselekedniük, hogy ha e tekintetben elég erősnek mutatná magát és a reformálás munkáját épp itt kezdené meg.

A többi énekesnőről, csak kettő van még: Bándi Rózsiról és Kőszegi Arankáról nem akarunk szólni. Az ő szereplésük és éneklésük legfeljebb arra volt jó, hogy azok között B. Csik Irén szereplése kevésbé rossznak tűnjék fel. Az énekesek dolgában már jobban állnánk. Így főleg Székely Gyula, mint baritonista és Cseőregh Jenő, mint tenorista a kiválóbb erők közé tartoznak. (Ugy halljuk azonban, hogy az utóbbi máris el van szerződve és így az ő helyének betöltéséről is gondoskodni kell.)

Az énekkart alaposan meg kell erősíteni azonban nem kanonok korban levő tagokkal! A drámai személyzetet általában fel kellene frissíteni!

Igen jó erő Balla Kálmán színigazgató, sajnos, hogy betegeskedése miatt ebben a szezonban csak nagyon kevésszer volt alkalmunk láthatni őt. Mint színészt igazán teljes elismerés illetheti. Minden szerepében művészi nivón áll. Még említhetnénk egy-két jobb erőt, ámde ez alkalommal nem akarunk részletesebb taglalásba belebocsátkozni. Nem is célunk egyeseket kiemelni és dicsőíteni, avagy elkedvetleníteni és lekicsinyelni!

Bennünket csakis az ügy érdekelt, nem pedig a személyek! Mi teljesen értjük és fel-fogjuk egy vidéki magyar színigazgatónak a nehéz helyzetét. Tudjuk, hogy a jobb erők után mily versengés van országsszerte és hogy a főváros nagy összegekkel vonzza magához a kiválóbb elemeket.

Tisztában vagyunk azzal is, hogy azon körülménynél fogva, hogy egy héten át több mindenféle darabot kell színrehozni, (operettet, drámát, vígjátékot stb.), bizony a személyzet sokszor nagyon is igénybe van véve és gyakran érthető, hogy nem jut idő megfelelő számu próbára; ámde ugyanez a körülmény, nem szólva a fővárosi színházakról, minden más magyar színpadon megvan és meg volt mindig Pozsonyban is, de azért mondjuk pl. Krecsányi és Szendrei idejében mégis művészi nivón voltak az előadások, nem volt annyi ok a panasza mint jelenleg.

Az az igaz, hogy az a kapcsolat, amelyben magyar színtársulatunk ez időszerint van, nem megfelelő, amennyiben sem Kaposvár, sem pedig Fiume nem olyan állomáshelyek, amelyek öhajtott módon prosperálhatnak. Mindenesetre ezen ok is hozzájárul ahhoz, hogy a színtársulat nincs azon a nivón, amelyen lenni kellene és bizony nem lehetetlen, hogy amit az igazgató itt Pozsonyban keres, abból Fiumében és talán Kaposváron is, ráfizet. Azon felmerült eszme tehát, amely ezen most létező színi-kapcsolat megszüntetésére irányul, tényleg helyes lehet. Utóvégre hogy jut Pozsony város közönsége, — mely évenként a színészetért 85000 K-t (beleértve ebbe színház és színikör mindennemű fentartási, fűtési, vízfogyasztási, világítási, felügyeleti, őrzési, biztosítási, stb. költségeit) és amely összegnek a jóval nagyobb fele a magyar színészetnek jut, — ahhoz, hogy ily áldozatok mellett rossz előadásokat legyen kénytelen végig hallgatni az egész téli szezonban, amidőn más szórakozása a pozsonyinak ugy sincsen! Hisz ha valaki egy kabaré-, vagy orfeum előadást akar látni, annak vagy Wienbe, vagy pedig Budapestre kell utaznia, mivel nálunk a magyar színészet érdekében ilyenekre eddig engedélyt nem adtak. Igen, védjük a magyar színészetet, hozzuk meg érte továbbra is az eddigi áldozatokat, ámde ezek ellenében joggal megkívánhatjuk azt, hogy minden tekintetben megfelelő, városunk jogosult kívánságaihoz alkalmazkodó színi előadásokban legyen részünk!

A pozsonyi sajtónak az a határozott nézete, hogy a színiügyi dolgok végre olyan megoldást leljenek, amely a város művészi kívánalmait kielégíti. E tekintetben az egész pozsonyi sajtó egy uton halad, itt nincs szó mostan magyarságról vagy németnyelvűségről, csakis a rosszakarat akarná most ezt a két fogalmat összezavarni, hanem kizárólag egy művészi kérdés megoldásáról, arról, hogy a pozsonyi színház igazi műintézet legyen s ne más valami és ne maradjon az, ami — most!

UJDONSÁGOK.

— **A rappresentanza ülése.** A városi képviselőtestület ma, pénteken este 6 órakor ülést tart Vio Ferenc dr. polgármester elnöksége alatt a már tegnap részletesen közölt napirendel. Az ülés lefolyását holnapi számunkban közöljük.

— **A központi választmány ülése.** A városi központi választmány hétfőn március 1-én ülést tart a városháza kisebb üléstermében. A napirenden az 1910 évi politikai választási lajstrom összeírása és kijavítása van.

— **Gimnáziumi tanárok becsületsértési pöre.** Ma déli egy órára volt kitűzve a Kőszegi—Feszt, Urbanek, Hausner ügyben a

járási bírósági tárgyalás. A tárgyalás elején Eisler Fülöp ügyvéd egy levelet adott át Burgstaller bírónak, melyben orvosi bizonyítvány csatolásával közli, hogy Hausner tanár beteg. Erre Burgstaller bíró egy hatósági orvost küldött Hausner lakására, ki 2 órákor visszajöve, jelentette, hogy Hausner nem oly beteg, hogy a tárgyalásra el ne jöhetne. Röviddel reá Hausner tanár személyesen megjelent a tárgyaláson. Burgstaller bíró 2 órákor megnyitotta a tárgyalást. Pillepich József és Mozog tanár megtagadtak minden vallomást, mire a bíró 100—100 korona rendbírsággal sújtotta mindegyiket. Sirola tanár azt vallotta, hogy hallotta, mikor Hausner tanár az illető konferencián „pimasz eljárás”-nak minősítette Kőszegi viselkedését. A többi tanár s a két iskolaszolga semmitmondó vallomásokot tett vagy azt mondta, hogy semmire sem emlékeznek. Végre a bíró Mailly Ferenc tanár kihallgatása végett a tárgyalást kénytelen volt március 16-ára elhalasztani.

— **A Kereskedelmi Részvénytársaság mérlege.** A Virág Henrik igazgató vezetésével álló fiumei Kereskedelmi Részvénytársaság 1908. évi mérlege 13,425 K leírása után 6,618 K tiszta nyereséget mutat ki a múlt évi 6,954 K koronával szemben. Osztalékul az idén is részvényenként 12 koronát = 6% fognak fizetni, mint tavaly.

— **Elmaradó hangverseny.** „Pro Calabria e Sicilia”-bizottságnak ma estére a Fénice-szinkörben tervezett hangversenyét a rossz időjárás miatt bizonytalan időre elhalasztották.

— **Hazaárulással vádolt szerbek.** Zágrábról jelentik: Egy itteni lap jelentése szerint Szalánkemében tegnap hazaárulás gyanúja miatt letartóztattak egy Jovanovic Iván nevű szerb embert. Amikor a csendőrök közeledtek hozzá, egy tárgyat dobott a Dunába. Letartóztatása után azt mondta, hogy revolverét és a töltéseket dobta a vízbe. Megmozdításakor tizenegy darab dinamitbomba találtak nála.

Szavszki-Mosztban, mint Bihácsból jelentik, ugyancsak rájöttek arra, hogy több szerb ember hazaárulást követett el. A vizsgálat azonnal annyi terhelő adatot hozott napfényre, hogy ez adatok alapján négy előkező szerb polgárt hazaárulás gyanúja miatt letartóztatták.

— **Dalmácia visszacsatolása s Bosznia annexiója.** Dr. Havass Rezső kir. tanácsos, a Magyar Földrajzi Társaság alelnöke, f. hó 28-án, vasárnap, a szegedi Dugonics-társaságban felolvasást tart Dalmáciáról Bosznia annexiójának kérdésével kapcsolatban. Dr. Havass Dalmácia regényes tájait az Uránia magyar tudományos színház gyönyörű képeiben fogja bemutatni.

— **Egy kisleány tragikus tűzhalála.** A közeli osztrák területen fekvő S Matteo faluban hamvazó szerda reggelén egy Sarsoni nevű házaspár 4 éves Zora nevű leánya tragikus véget ért. Az apa korán reggel munkába ment, míg az anya tejet ment venni egy közeli házba. A 4 éves Zora és a 6 éves Slava a kályhához mentek melegedni. Egyszerre a kályhából láng csapott ki s ettől tüzet fogott a kis Zora ruháskája. Mire az anyja hazaért, a szerencsétlen leánykát már holtan megszenesedve találta. A leánya arca egészen eltorzult az égési sebektől. Egy casuati orvos megejtette a vizsgálatot, mely után a holttestet a s. matteói halottsházba szállították. Az eset nagy izgalmai és sajnálatot keltett a helység egyszerű népe között.

— **Verekedő munkások.** A Buccariban épülő új tengerész iskola építésénél többek között egy Kalany Mihály 22 éves brinjei illetőségű munkás is dolgozik. Tegnap reggel valami okból összeveszett egy Sersich nevű társával ki kést rántott és mellébe és hátgerincébe szurt Kalanynak. Az utóbbi szarás oly erős volt, hogy a kés a gerincestban megakadt. A sebesült életveszélyes állapotban a helybeli kórházba szállították míg a merénylőt letartóztatták.

— **Egy fiumei diák öngyilkossága.** Bolognából jelentik, hogy az ottani egyetem hallgatója, Hodnig Amadeo fiumei fiatalember

öngyilkos lett. Tettének indító okát nem tudják. A fiatal ember atyja innen tegnap este Bolognába utazott, hogy hazahozza fia holttestét.

— **Toivaj a házban.** Vukelich József, ki a via Remai 6. sz. házban lakik, bejelentette a rendőrségnek, hogy lakásáról az ő távoli étében valaki ellopta finom télikabátját és szőrmesapkáját, melyek összesen 170 koronát értek. Gyanúja egy 24—26 év körüli férfira esik, kit lakása közelében láttak a szomszédok. A rendőrség megindította a nyomozást a tettes kézrekerítésére.

— **Szobatüz egy óvárosi lakásban.** Nemacich Mária 33 éves laibachi illetőségű korcsmárosnő tegnap éjjelkor mikor a Via Grigionin levő lakásába tért, az éző gyertyát véletlenül az ágyra döntötte, mitől a párna tüzet fogott. Két rendőr ki a közelben állt, a asszony segítségével eloltották a tüzet, úgy hogy mire a tűzoltók megérkeztek, már nem akadt munkájuk. Több butordarab elégett, egyéb baj nem történt.

— **Menetrend változás az Ungaro-Croatanán.** F. é. március hó 1-től kezdve — kedvező idő esetén — a magyar-horvát tengeri gőzhajózási részvénytársaság hajószolgálatában a következő menetrendváltozások állnak be:

Termesgőzhajózási szolgálat Fiume—Portoré—Cirkvenica—Novi között. A hajó naponként két járatot fog teljesíteni és pedig:

a) hétköznapokon:
Indulások Fiuméből d. e. 8:45 órákor Novi-ig és d. u. 2:30 órákor Cirkvenicáig, visszajövetnél indulások d. e. 11:30 órákor, Noviból s. d. u. 5:15 órákor Cirkvenicából.

b) vasár- és ünnepnapokon:
Indulás Fiuméből d. e. 8:45 órákor Cirkvenicáig és d. u. 2:30 órákor Novi-ig, indulás Cirkvenicából déli 12 órákor és Noviból este 6:30 órákor.

Buccari—Fiumei vonal: Naponként két járat fog indulni és pedig:

a) hétköznapokon:
Indulás Buccariból reggel 6:30 és d. u. 1 órákor, indulás Fiuméből d. e. 9:30 és d. u. 5 órákor.

b) vasár- és ünnepnapokon:
Indulás Buccariból d. e. 8 és d. u. 6 órákor, indulás Fiuméből d. u. 2:30 és 7:30 órákor.

Fiume—Abbáziai vonal. Ugy Fiuméből Abbáziába, mint Abbáziából Fiuméba a termesgőzhajók este 7 órákor is fognak indulni; ezenkívül érvénybe lép a Iovrana—Ika—Abbáziai partmentő vonal napokénti 5 járatú és pedig: indulások Lovranából Ika és Abbázia felé mindennap d. e. 9 és 11 órákor, d. u. 2, 4 és 6 órákor; indulás Abbáziából Ika és Lovrana felé d. e. 9:45 és 11:45 órákor, d. u. 2:45 4:45, és 6:45 órákor.

Távirat ◀▶ Telefon.

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, febr. 26. A képviselőház mai ülésén Justh Gyula elnököl.

Harmadszori olvasásban elfogadják az ujoncmegajánlási javaslatot s ezután áttérnek a házadóreform folytatólagos tárgyalására.

Polonyi Géza és Pető Sándor az albérleti rendszer ellen szólnak fel.

Rezsői Vilmos a kislakásokban selymőző proletariátusról beszél és a házbéruzsoráról, mely alatt a lakosság görnyed. Sürgős intézkedést vár a kormánytól.

Bródy Ernő a hallatlan budapesti lakásuzsorsoráról mond el részleteket.

Wekerle Sándor pénzügyminiszter az elhangzott fejszólásokra reflektálva, kijelenti, hogy az adókérdések egész komplexumával állandóan foglalkozik és foglalkozott ugyanis mint közigazgatási bíró s úgy is mint pénzügyminiszter. Ő minden lehető elkövet a kinövések megszüntetésére, legyen a ház e tekintetben megnyugtató. Azután

Sümei Vilmos a fürdőhelyek aránytalan megadóztatása ellen szólnak fel és intézkedéseket kér ez irányban.

1909. II. 27.

Polonyi Géza az adóztatás terén uralkodó különféle anomáliákat teszi szóvá. Az ülés folyik.

Bombamerénylet készült Forgách gróf ellen.

BERLIN, febr. 26. Forgách gróf belgrádi osztrák-magyar követ hirtelen elutazásáról szenzációs hírek jöttek Belgrádból. Nem családi okok készítették Forgách grófot Belgrád elhagyására. A bécsi külügyi kormány rendeletére utazott el, mert félt, hogy támadást fognak ellene elkövetni a szerb fővárosban. Az osztrák és magyar hatóságok ugyanis neszét vették, hogy összeesküvést forrainak Forgách gróf ellen. Egy verzió szerint harcias szellemű fiatal emberek összebeszéltek, hogy beverik az osztrák-magyar követség házának ablakait és inzultálni fogják, esetleg tettelesen bántalmazzák a követet.

Egy másik verzió úgy szól, hogy bombamerényletet terveztek Forgách gróf ellen. Egy ilyen támadásnak a bécsi külügyi kormány minden áron elejét akarta venni és ezzel is bizonyította feltétlenül békés szándékait. Visszahívta a legnagyobb sietséggel a belgrádi követet, mert ha a támadás bekövetkezett volna, azt ország-világ elismerte volna az ellenségeskedés jogosult okául.

Forgách gróf a királynál.

BÉCS, febr. 26. A király tegnap Forgách gróf belgrádi osztrák-magyar nagykövetet külön kihallgatáson fogadta.

Kornfeld állapota.

BUDAPEST, febr. 26. Kornfeld Zsigmond báró állapota az éjjel rosszabbra fordult. Orvosai kijelentették, hogy állapota válságos. A nagybeteg iránt igen sokan érdeklődnek.

Váltóhamisító iparos.

BUDAPEST, febr. 26. A budapesti főkapitányságon ma megjelent Illés Flórián szentmártonkői iparos, ki bejelentette, hogy azért utazott Budapestre, hogy önként jelentkezzen a rendőrségnél. Huszezer korona összegű váltóhamisítást követett el apósa nevére, a pénzt felvette az aradi takarékpénztárnál és elköltötte. Kéri, hogy tartóztassák le.

Vasuti szerencsétlenség.

VÁGUJHELY, febr. 26. A poroszlói állomás közelében ma két tehervonat teljes erővel összeütközött. Az állomásról kifelé haladó egyik vonatot a Zsolna felől érkező másik vonat derékon kettémetszette. Számos kocsik megrongálódott, több vasuti alkalmazott megsérült. A személyforgalmat csak átszállással lehet fenntartani, a teherforgalom beszüntetett.

Irredentista mesterkedés.

BERLIN, febr. 26. A Voss. Zeitg.-nak jelentik Anconából: Az olasz irredentista szervezet két küldöttje már két hónappal ezelőtt, mindjárt az Ausztria-Magyarország ellen irányuló lármás tüntetések kezdetekor Belgrádba utazott, hogy háboru esetére közös akció iránt állapodjék meg az ottani pártvezérekkel. Néhány napja három szerb tiszt van Olaszországban, akik Olaszország különböző részeiben érintkezésbe léptek az irredentistákkal. Abban a tervben állapodtak meg, hogy háboru esetére fegyveres felkeléseket rendeznek Ausztria olasz városában, úgy hogy Ausztria kénytelen legyen városokban nagyobb helyőrségeket hátrahagyni. Bécsben terrorista merényletet terveztek magasállású személyek ellen, hogy ilyenformán zavart okozzanak.

Őszinte és mély fájdalommal jelentjük, hogy felejthetetlen és szeretett főnökünk

DONÁTH IMRE

miniszteri osztálytanácsos és tanügyi előadó ur f. hó 26-án d. e. 10^{1/2} órakor jobblétre szenderült.

Emlékét szóban ünnepelni, tetteben megörökíteni fogjuk.

Fiume 1909 február 26-án.

A fumei állami népoktatási tanintézetek tantestületei.

A Fiumei Magyar Daloskör szomorodott szívvel jelenti, hogy szeretett elnöke

Donáth Imre

miniszteri osztálytanácsos s tanügyi előadó ur f. hó 26-án délelőtt fél tizenegy órakor elhunyt. Egyesületünk buzgó és fáradhatatlan vezetőjének emlékét kegyelettel őrizzük.

Fiume, 1909. február 26-án.

A választmány.

A szerb miniszterelnök kijelentései.

BELGRÁD, febr. 26. Novakovits, az újonnan kinevezett szerb miniszterelnök egy külföldi újságíró fogadott, akinek kijelentette, hogy Szerbia területi kárpótlásul feltétlenül egy keskeny földcsíkot kér Bosznia-Hercegovinából, továbbá követeli a két tartomány autonómiáját egy nemzetközi ellenőrző bizottság felügyelete alatt. Sabácból azért küldtek csapatokat a határszélre, hogy egy esetleges osztrák-magyar támadás ne találja Szerbiát készületlenül. A Forgách gróf ellen tervezett merényletet a miniszterelnök cáfolta.

Minden a kihordás- vagy szétküldés körül felmerülő panaszt levelezőlap vagy telefon útján szíveskedjenek nekünk bejelenteni.

Szépén butorozott utcai szoba külön bejárattal magános ur részére azonnal kiadó Via Pomerio 28 fszt. balra.

VARIETE INTERNAZIONALE

Esténiént kiváló művészierők fellépte
Via Alessandrina 3. Kezdeté 9 órakor.

„M-i-t?” — „Papa megengedte! Hisz valódi Jacobi-fele Antinicotin-cigarettafüvek fadobozban!

Figyelem! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi! minden fadoboz egy érdekes bűvészkártyát tartalmaz.

Lederer penzió Abbazia. Habsburg villa és Park szálló

120 szoba. Lift. Fürdők a házban. Villanyvilágítás. Árnyas kert. Gyönyörű kilátás a tengerre. Szoba és ellátás 8 koronától feljebb. Családoknak engedmény.

Fleischhacker C.

tejcsarnoka

és kávéház a Piazza Elisabetta és Adamich utca sarkán, (az Adria palotával szemben).

Gróf Pejacevics féle teavaj

kizárólagos elárúsítása.

mindenkor frissen.

Tej, tejföl, túró és vaj

és Tiszta akácméz

nagyban és kicsinyben. TELEFON

Házi túró kgonként 48 fillérért.

Ujszülött gyermekek részére

az összes higienikus cikkeket rektáron tartom és pedig: Pelenkanadrág, flanelin alátétek, baby ingecskék, has- és köldökkötők, szoptatos dajkanak való mellény, gyermekágy-kötők, fásli stb. Mindezen cikkeket higienikus Tetrá-szövetből készülték, a mely a nedvességet rögtön beszívja és a testét ilyformán mindig szárazon tartja.

VUJA M. Via Adamich.

Varieté Hotel Susak

Tulajdonos : Pesaro Vittorio
naponta nagy előadás
Teljesen új műsor.

== Csak néhány napig. ==
Les deux Maximow

Mlle Dezon átváltozó csipke-táncosnő,
Marchillini Alfréd kómikus, Charly Lilly angol
énekesnő és táncosnő, La belle Annette nem-
zetkező énekesnő, Cis an Dis zenebohócok,
Walthon Poldi bécsi szubrett, Les Darcos
duettisták a párizsi Folies Marignyből, Kosmos
névűek táncosnők stb. stb.

== Nagyszerű látványosság! ==
Kezdete este 9 órakor. Belépti díj 1 kor.

Használt és új zsákok raktára.

Bel- és külföldi gyártmányu új és használt
zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil
Urményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.
Telefon 226.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító
GYÓGYSZERTÁRA
a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés
azonnali és exakt elkészítésére. Kapható
minden gyógyszerészeti különlegesség,
gyógyszertárak, az összes ásványvizek,
toilette-cikkek és szépítőszerek stb. stb.

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
ADRIA PALOTA FIUMÉBAN ADRIA PALOTA
betétkönyvek és folyószámlák után
4% netto kamatot
térít meg felelnek.
A járadékadót a bank önmaga viseli.

Globus Hirlapügynökség.
Ujság-elárútlás röggtől
vonatok érkezése után.
Fiume, Vincenzo de Domini utca
(az Europa szálló közelében).

Csak a legfinomabb, szárított
kokuszdiót

Edolgozzák fel a Ceres-gyárak.
bből állítják elő minden pótlás
nélkül! a lehető legtisztább ké-
szülékekben a híres
CERES-ételzsirt
sütésre, rántásra és főzésre.

Porto-Ré (Kraljevica)

LIBURNIA SZÁLLÓ

tengeri fürdő remek hullámveréssel.
Gőzsön 40 percnyire Fiumétól.
Pormentes levegő. Gyönyörű fekvés.
Teljes ellátás mérsékelt áron.
KITÜNŐ KONYHA!
FÜRDŐK ÉS ORVOS A HÁZBAN!

ELSO FIUMEI
RUHA - SANATORIUM
Corso prolungato (az Eden kávéház mellett).
Ruhát vasalásra és javításra át-
veszek. Olcsó havi előfizetés ellenében
rendben tartom az egész ruhakészletet. 30
éves szakmabeli tapasztalatom van.
Szíves pártfogást kér
H. Schönberg fertiszabó.

Cirkvenica

Palace Hotel THERAPIA Szanatorium.
Téli üdülőhely a magyar tengerparton, Fiume mellett.
Hajó-közlekedés naponta négyszer.
Enyhe tengeri klíma. 120 szoba. Modern kényelem.
Penzió 7 koronától.
Tökéletes orvosi berendezések. Orvos dr. Broó Béla.
Prospektust küld :
THERAPIA igazg. tósága Cirkvenicán.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni,
hogy a Deák korzó 30. szám alatt levő
KORONA VENDÉGLŐT december 1-én átvettem.
Heti étlap: Hétfő: Korhelyleves, Kedd: Pusztai gulyás Szerda: Halak
Csütörtök: Székely gulyás, Péntek: halételek Szombat:
Különféle hurkák Vasárnap: Kötőnő töltött káposztát.
Havi étkezők 18 és 20 frt. étlap szerint 24 frt.
Je magyar konyha! — Hamisítatlan borok! — Kőbányai Polgári Sör!
Tulajdonos: Ladányi György.

Hirdessen „A TENGERPART” napilapban!

„A Tengerpart” immár hatodik évfolyamába jutott és oly elterjedésnek örvend, a
milyent eddig Fiumében egyetlen egy magyar lap sem tudott felmutatni.

== „A TENGERPART” minden hirdetése eredménynyel jár. ==

Kiadóhivatal: Vicolo dell’ Ospedale, Wurzer ház.
Telefon 229. sz. Ugyanott vétetnek fel előfizetések is bármely naptól kezdve. Telefon 229. sz.

„A Tengerpart” független és szókimondó irányával szerezte meg
népszerűségét és olvasottságát.